

סדר ט"ו בשבט

בט"ו בשבט, החג הקושר את העם עם אדמתו- ארצו ועם עציה ופרותיה, נקיים סדר ליל ט"ו בשבט, שהוא שיר אהבה לארץ, ונייחל ונתפלל, שכמו שהוציאנו הקב"ה מגלות לחרות וזיכנו לקיים ט"ו בשבט זה בארצנו. יוציא את אחינו מכל ארצות גלותם ויביאם במהרה לארצנו ויזכם להכות שורשים באדמת הקודש- ארץ ישראל

"הרי את מקודשת לי מולדת, כדת משה וישראל"

מנהג קדום בעם ישראל המבוסס על התיקון העתיק שהתקינו חכמי הנסתר לפני כ-400 שנה. בפרוס לילו של החמישה עשר בחודש שבט מתכנסים כל בית ישראל מסביב לשולחן הערוך מפירותיה של ארצנו הקדושה ומספרים בשבחה של ארץ ישראל.

ואתם הרי ישראל ענפיכם תשאו ופריכם תתנו לעמי ישראל כי קרבו לבוא

תיקון זה שאנו מתקנים על שום מה?
על שום שביום זה מתחדש
כח האדמה שבארץ להניב תנובתה.
להוציא פירותיה ולהראות שבחה.
ורוב שבחה של ארץ ישראל נאמר על פירות האילן.
כי הלא חמישה מתוך שבעת המינים
שנשתבחה בהם ארץ ישראל
פירות האילן הם.
יום שאדמת ארץ ישראל
מחדשת בו כוחותיה להוציא שמנה ודבשה,
יום של שמחה הוא לישראל
נוחליה, אוהביה ומחונני עפרה.
וכשישראל אוכלים מפירותיה ונהנים מטובם
הרי הם מברכים עליהם תחילה וסוף
למי שהנחילם ארץ חמדה טובה ורחבה זו.
ומתפללים
שיעלנו בתוכה וישמחנו בבניינה
ויגאלנו גאולה שלמה
וישכון בתוכה ובתוכינו.

ולירושלים עירך ברחמים תשוב,
ותשכון בתוכה כאשר דיברת,
ובנה אותה בקרוב בימינו בנין עולם,
וכיסא דוד עבדך מהרה לתוכה תכין.

אבינו שבשמים
בונה ציון וירושלים-
ומכונן מלכות ישראל.

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים

רצה ה' ארצך
והשפע עליה מטוב חסדך.
תן טל וברכה
וגשמי רצון הורד בעתם
לרוות הרי ישראל ועמקיה
ולהשקות בהם כל צמח ועץ.
ונטיעות אלה
אשר אנחנו נוטעים לפניך היום,
העמק שרשיהם וגדל פארם,
למען יפרחו לרצון
בתוך שאר עצי ישראל
לברכה ולפארה.
וחזק ידי כל אחינו
העמלים בעבודת אדמת הקודש
ובהפרחת שממתה.
ברך ה' חילם
ופעל ידם תרצה.
השקיפה ממעון קדשך מן השמים
וברך את עמך את ישראל,
ואת האדמה אשר נתת לנו
כאשר נשבעת לאבותינו.
אמן!
(הרב בן ציון עוזיאל)

"כי את כל הארץ אשר אתה רואה
לך אתננה ולזרעך עד עולם...
לך אתן את הארץ הזאת,
וברך כל מיני תבואתה לטובה ותן ברכה על פני האדמה..."

ט"ו בשבט נקרא גם ראש השנה לאילנות. יום זה נזכר לראשונה במשנה (מסכת ראש השנה א,
א):

"ארבעה ראשי שנים הם
באחד בניסן: ראש השנה למלכים ולרגלים.
באחד באלול: ראש השנה למעשר ולבהמה.
באחד בתשרי: ראש השנה לשנים לשמיטין לנטיעה ולירקות.
באחד בשבט ראש השנה לאילן כדברי בית שמאי. בית הלל אומר בחמישה עשר בו."

יום ט"ו בשבט יחיד ומיוחד בין חגי ישראל
ומועדו חג ארץ ישראל, צמיחתו בקרקעה
וגידולו באדמתה- אי אפשר לקיימו כהלכתו-
אלא בארץ ישראל!

ראש השנה לאילנות שנקבע לט"ו בשבט מסמל את גאולת ישראל. 'כימי העץ ימי עמי'. נמשלו
ישראל לעץ העומד עירום וקפוא בחורף, הסופות מטלטלות אותו ומאיימות עליו לעקרו. לכאורה
מצבו ללא תקווה, אולם גם בשעה זו, בעצם ימי החורף, יונק האילן חיות מחודשת ממעמקי

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים

האדמה. כך ישראל נתונים לביזה ולמשיסה כל הימים, ודווקא במעבה האפלה נרקם כבר אורו של משיח. למראית עין שולט הייאוש, אלא השרף עולה כבר באילנות" (על פי ר' ישראל מרוז'ין)

אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד!

אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: אף על פי שתמצאו אותה [את הארץ] מלאה כל טוב, לא תאמרו נשב ולא ניטע, אלא הוּוּ זהירין בנטיעות, שנאמר: "וכי תבאו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל" (ויקרא פרק יט, פסוק כג) כשם שנכנסתם ומצאתם נטיעות שנטעו אחרים, אף אתם נטעו לבניכם, שלא יאמר אדם: אני זקן ולמחר אני מת, ולמה אני יגע בשביל אחרים? (מדרש תנחומא פרשת קדושים, סימן ח.)

כך הולכים השותלים
רון בלב ואת ביד
מן העיר ומן הכפר
מן העמק, מן ההר
בט"ו בשבט
בט"ו בשבט

היהודים הבאים כעת לארץ אינם בטלנים, היושבים בלי לעשות שום דבר, אלא עובדים כמובן. גם להיות כאן בלי לעבוד הוא טוב יותר מלהיות שם, אך בכל זאת אין זה כבוד. יש דיון של האדמו"ר מסוכצ'וב האם מי שגר כאן ומתפרנס מכסף מחוץ לארץ מקיים מצוות יישוב הארץ? והוא משיב בשלילה. מצוות יישוב הארץ היא דווקא להתפרנס מעבודתנו בארץ. לבסוף הוא מכריע שגם זו מצוות יישוב הארץ אבל המצווה בשלמותה היא דווקא באופן פרודוקטיבי. (שו"ת אבני נזר)

מסופר שבראשית הפעולה היישובית של חובבי ציון והקמת המושבות הראשונות של פתח תקווה וראשון לציון, אמר החפץ חיים לבנו ר' לייב: העניין מתחיל כבר (לנתיבות ישראל ב', ה') כן מסופר על האדמו"ר מאוסטרובצא, שכאשר סיפרו לו תלמידיו שיהודים עולים לארץ ומתחילים לעבוד אדמתה. אמר: זהו זה!

"וכי תבואו אל הארץ ונטעתם". הדבר הראשון לעשות בבואנו לארץ הוא לנטוע. גם ריבוננו של עולם, הדבר הראשון שהוא עשה: נטע גן בעדן (ויקרא רבא כ"ה, ג') עלינו להידבק במידותיו של הקדוש ברוך הוא. כמו שהוא נטע, כך גם אנו נוטעים. הדבר הראשון בארצנו: חקלאות. "לא על הלחם לבדו יחיה האדם", אך גם על הלחם. ואחר כך שאר צרכי האדם. (הרב שלמה אבינר)

כי תבואו אל הארץ
ונטעתם כל עץ תחילה,
ונתן העץ פריו
והארץ יבולה.

עת לנטוע אילנות
עת לנטוע אילנות
עת לנטוע ולבנות

המייחד עצמו על הארץ

בזמן שישראל עומדים על הקרקע אפילו אומות העולם מקלסים אותם, אשרי מי שמייחד עצמו על הארץ ועוסק בישובה, שכל המייחד עצמו על הארץ ועוסק בישובה, מייחד את שמו הגדול בשמים ובארץ ומרבה כבודם של ישראל, כנטיעה זו שנוטעים בקרקע והיא פורחת ועולה למעלה. הרבה מלאכות הטיל עלינו המקום לחרוש ולזרוע ולקצור ולעמר ולדוש ולזרות, לנטוע ולעדור ולבצור ולדרוך, לעזוק ולמסוק, להאכיל בהמה ועוף לגזוז את הצאן ולשמר את עמלנו ויגיענו מן המחבלים ומן הגנבים, אלא ישיבת ארץ ישראל גדולה, שהיא שקולה כנגד כל המצוות שבתורה. תלה הקדוש ברוך הוא נטיעתו בנטיעתנו, אם אנו מקימים נטיעתנו בידוע שנטיעתו של הקדוש ברוך הוא מתקיימת. (ש"י עגנון, תחת העץ)

עת דודים תעורר א-ל
למלט עם אשר שואל
ראות טובך בבוא גואל

תפילה לפני התחלת אכילת פירות ט"ו בשבט

ויהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שבכח סגלת אכילת הפירות שנאכל ונברך עליהן עתה, ובסוד שרשיהן העליונים אשר המה תלויים בם, להשפיע עליהן שפע רצון ברכה ונדבה, גם הממנים והמשטרים עליהם יתמלאו מעז שפע הודך לשוב שנית להגדילם ולהצמיחם, מראשית השנה ועד אחרית השנה, לטובה ולברכה, לחיים טובים ולשלום.

"ארץ חטה ושערה, וגפן ותאנה ורמון; ארץ-זית שמן, ודבש." (דברים ח', ז'-ח')

חיטה ושעורה

שנו רבותינו: "ונתתי גשמיכם בעתם" (ויקרא כו, ד)
בעתם – בלילי רביעיות ובלילי שבתות,
שכן מצינו בימי שמעון בן שטח, שיִרְדוּ לָהֶם גְּשָׁמִים בְּלִילֵי רְבִיעִיּוֹת וּבְלִילֵי שַׁבָּתוֹת,
עד שנעשו חטים ככליות,
ושעורים כגרעיני זיתים (תענית כ"ב:)

החטים והשעורים הן הראשונות בין שבעת המינים. מהן הלחם- עיקר מזונו של האדם.
ועתה נרים פרוסת עוגה ונברך:
ברוך אתה ה' אלוֹקֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרָא מִיְּמֵי מְזוֹנוֹת

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים

מה היה אותו האילן, שאכלו ממנו אדם וחיה? ר' מאיר אמר: חיטים היה. כשאין באדם דעה, אומרים: לא אכל אותו האיש פת חיטים מימיו. (בראשית רבא ט"ו, ח').

רבי נחמן מברסלב היה אומר:
"דע כי כל רועה ורועה יש לו ניגון מיוחד,
לפי העשבים ולפי המקום שהוא רועה שם,
כי כל עשב ועשב יש לו שירה,
ומשירת העשבים נעשה ניגון של רועה".

ועוד היה אומר:
הלוואי והייתי זוכה לשמוע
את קול השירות והתשבחות של העשבים,
איך כל עשב ועשב אומר שירה לה' יתברך,
בלי תהייה ובלי שום מחשבות זרות
ואינם מצפים לשום גמול.
כמה יפה ונאה ששומעים את שירתם
וכמה טוב לעבוד ביניהם את האלוהים ביראה
תיכף כשהאדם מתעורר
להשתוק לארץ ישראל,
אזי, כפי התעוררותו ותשוקתו
נמשכת עליו הארה
מקדושת ארץ ישראל...
(ליקוטי שיחות, רבי נחמן מברסלב).

שירת העשבים (מילים: נעמי שמר עפ"י רבי נחמן מברסלב. לחן: נעמי שמר)

דע לך
שכל רועה ורועה
יש לו ניגון מיוחד
משלו
דע לך
שכל עשב ועשב
יש לו שירה מיוחדת
משלו
ומשירת העשבים
נעשה ניגון
של רועה

כמה יפה
כמה יפה ונאה
כששומעים השירה
שלהם
טוב מאוד
להתפלל ביניהם
ובשמחה לעבוד
את השם
ומשירת העשבים
מתמלא הלב
ומשתוקק

וכשהלב
מן השירה מתמלא
ומשתוקק
אל ארץ ישראל
אור גדול
אזי נמשך והולך
מקדושתה של הארץ
עליו
ומשירת העשבים
נעשה ניגון
של הלב.

גפן

הענבים האדומים והלבנים הם סמל לשני מצבים של הספירות ושל העולם.
הלבנים הם ביטוי לכח החסד, האדומים לכח הדין.
יש יין השמור לנו מששת ימי בראשית. יין ההנאה והחסד.
יש ענבים שהביאו לאסונות- היין שחטא בו לוט עם בנותיו.

סברי מרנן, ברוך אתה מלך העולם, אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקידשנו במצוותיו.
ותיתן לנו מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון, את יום ט"ו בשבט הזה, יום תפילה והודיה לברכת
האדמה. כי בנו בחרת ואותנו קידשת מכל העמים ומועדי קודשך בשמחה ובששון הנחלתנו. ברוך
אתה מקדש ישראל והזמנים. (מתוך הגדת צה"ל לט"ו בשבט)

למה נמשלו ישראל לגפן? אלא מה הגפן שבעליה מבקשים שתשביח מה הם עושים? עוקרים
אותה ממקומה ושותלים אותה במקום אחר והיא משבחת. כך ישראל, כיוון שביקש הקב"ה להודיע
ישראל בעולם, מה עשה? עקרו ממצרים והביאם למדבר והתחילו מצליחים שם. קיבלו את
התורה ויצא להם שם בעולם. (שמות רבא, מ"ד, א')

ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל

זית

יטול זית בידו, יברך ויכוון בברכתו על כל פירות האילן:
ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם בורא פרי העץ.

"זית רענן יפה פרי תואר קרא ה' שמך" (ירמיהו י"א)
כשם שהשמן מאיר כך בית המקדש מאיר לכל העולם, שנאמר (ישעיהו ס) "והלכו גוים לאורך", לכן
נקראו אבותינו "זית רענן" שהם מאירים לכל באמונתם. לכך אמר הקדוש ברוך הוא למשה "ויקחו
אליך שמן זית זך".
(שמות רבה פרשה ל"ו)

"ואתה תצוה" - "שמן זית זך כתית למאור", "למה לא שמן אגוזים ולא שמן צנונות ולא שמן דגים או
שאר שמנים, אלא שמן של זית? לפי שהזית סימן אור לעולם.

(תנחומא תצוה ו' פ' א')

למה נמשלו ישראל לזית?
לומר לך: מה זית אין עליו נושרין לא בימות החמה ולא בימות הגשמים,
אף ישראל אין להם בטילה עולמית לא בעוה"ז ולא בעולם הבא.
מה זית אינו מוציא שמנו אלא ע"י כתיתה,
אף ישראל אין חוזרין למוטב אלא ע"י יסורין
מה השמן אינו מתערב עם שאר המשקים
כך ישראל אינם מתערבים עם האומות.
(עפ"י מנחות נג, ע"ב).

הזית הוא סמל לאחדות המשפחה ויציבותה.
"בניך כשתילי זיתים סביב לשולחנך"

רוץ בין עצי הזית / אהרון רזאל

רוץ בין עצי הזית היישר פניך למרחבים
רוץ בין עצי הזית בקרני השמש שטוף פנים

רוץ בין עצי הזית התעלם מן השבילים
רוץ בין עצי הזית אל תשבור בדרך ענפים

השמש רק זרחה
ציפור רק צייצה
התרנגול קרא, אמר ללילה שנגמר
תבוא מחר, עכשיו היום רוצה לנשום
ומאורו נקח כוחו וכך נשכים מחר בבוקר
ונרוץ בין עצי הזית

רוץ בין עצי הזית אל תקשיב לאנשים
רוץ בין עצי הזית לאלה שאומרים "תשאר בפנים"

רוץ בין עצי הזית היישר פניך למרחבים
רוץ בין עצי הזית בקרני השמש שטוף פנים

השמש רק זרחה...

הבט בעצי הזית כמה זמן שהם חיים
הקשב לעצי הזית, איך כל הזמן הזה והם שותקים

למד מעצי הזית, את ענפיהם הם מושיטים
תבין את עצי הזית, האור שלהם מאיר את המחשכים
זכור את עצי הזית כשאתה עם אנשים
מרים הם עלי הזית, אך השמן עוד ימתיק הכאבים

דבש

רבי דב בר ממזריטש היה אומר:

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים

זה שנאמר "צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה"
ללמדך כי יש שני סוגים של צדיקים:
ישנם צדיקים
המעורבים בדעת עם הבריות,
ומלמדים תורה לאחרים
ומקרבים על ידי כך הבריות לתורה ומצוות.
וישנם צדיקים
המסתגרים בד' אמותיהם
ועוסקים בתורה לעצמם.
הראשונים הם כתמר –
הנושא פרי ומהנה מפירותיו את העולם.
והאחרונים הם כארז –
נעלים וגבוהים, אבל פרי אינם נותנים.

צדיק כתמר- יוסף קרדונר

צדיק כתמר יפרח
כארז בלבנון ישגה
שתולים בבית ה' בחצרות
אלוקינו יפריחו
עוד יניבון בשיבה
דשנים ורעננים יראו
להגיד כי ישר ה'
צורי ולא עוולתה בו'

מה תמר כולו חסד,
פריו – יתן למאכל,
לולביו- להלל,
עליו- לסכך,
סיביו – לחבלים.
סנסניו (כסיסי הכפות)- לכברה
קורותיו- להקרות הבית.
והוא כולו ישר.
כך ישראל, אין בהם פסולת.
מהם בעלי מקרא, מהם בעלי משנה
מהם עלי תלמוד, מהם בעלי אגדה
ומהם בעלי מעשים טובים.

ועוד אמרו חכמינו:
למה נמשלו לתמר?
מה תמר זה אין לו אלא לב אחד
אף ישראל אין להם אלא לב אחד לאביהם שבשמים.

לב אחד- יידל ורדיגר

מה תמר זה אין לו אלא לב אחד
אף ישראל אין להם אלא לב אחד לאביהם שבשמים
ויעשו כולם אגודה אחת לעבדך בלבב שלם

תאנה

נוצר תאנה יאכל פריה – למה נמשלה תורה לתאנה?
כל הפירות יש בהם פסולת:
תמרים – יש בהם גרעינים, ענבים – יש בהם חרצנים,
רימונים – יש בהם קליפין, אבל תאנה – כולה יפה לאכול,
כך דברי תורה, אין בהם פסולת.

אותו אילן שאכל אדם הראשון ממנו:
רבי נחמיה אומר תאנה היה
שבדבר שנתקלקלו בו נתקנו,
שנאמר: "ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם חגורות"
(סנהדרין ע:)

וכתאנה זו שקצרה מלמטה ורחבה מלמעלה
כך עתידה ירושלים להתפשט מכל צדדיה
וגלויות באות ויושבות תחתיה
(שיר השירים רבא, ז', י')

ירושלים אורו של עולם
ומי אורו של ירושלים
הקדוש ברוך הוא!

רימון

הרימון נזכר פעמים אחדות בשיר השירים.

"כפלח הרימון רקתך"
אמר ר' שמעון בן לקיש –
אל תקרי "רקתך" אלא "ריקתך"
ללמדך שאפילו "ריקתך" שבך (שבעם ישראל)
מלאים מצוות כרימון.

שלושה מיני פירות האילן

ר' חיים ויטל, מחשובי המקובלים בצפת, מלמד אותנו
כי אכילת פירות ט"ו בשבט הנה כנגד שלוש מדרגות
בעולם שאנו חיים בו:

- א. **מדרגת עולם הבריאה** וכנגדה פירות שכולם פרי ללא קליפה בחוץ או גלעין מבפנים, כגון:
ענבים, תאנים וכדו'..
- ב. **מדרגת עולם היצירה** וכנגדה פירות שיש גלעין בפנים, כגון: זיתים, תמרים וכדו'..
- ג. **מדרגת עולם העשייה** וכנגדה פירות בעלי קליפה מבחוץ, כגון: רימונים, אגוזים ושקדים.

תפוחים

"כתפוח בין עצי היער" –

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים

מה תפוח פריו מקדים את עליו אף ישראל הקדימו נעשה לנשמע.

שקדים

חזיון זה של השקד הפורח הפך מאז ההתיישבות היהודית החדשה בארץ ישראל לדגלו של ט"ו בשבט. מטעי השקדים שנטעו במושבות הראשונות ביהודה ואחר כך בגליל התחתון היו פורחים כבר בסמוך לט"ו בשבט, וטבעו חותמם על החג המתחדש. גם מטעי הלוז (לז – שקד) בכפרי הערבים הוו בפריחתם תפאורה נהדרת לחג. דומה והשיר על השקדיה הפורחת של י. דושמן הוא שהשריש בפי הילדים, ואח"כ גם הבוגרים את השם שקדיה לשקד. (א. ידין)

השקדיה פורחת
ושמש פז זורחת,
ציפורים מראש כל גג
מבשרות את בוא החג.

ט"ו בשבט הגיע
חג לאילנות.
ט"ו בשבט הגיע
חג לאילנות.

חרוב

אדם מן הקהל: חרוב זה שאנו אוכלים על שום מה?
חרוב מלשון חרב וחורבן הוא העניו שבפירות והאחרון שבהם שכולו קליפה,
אך אוהביו יודעים כי תוכו רצוף דבש.

חוני המעגל היה הולך בדרך. ראה אדם נוטע חרוב.
אמר לו: "החרוב לכמה שנים הוא טוען פירות?"
אמר לו: "לשבעים שנה."
אמר לו: "כלום יודע אתה שתחיה שבעים שנה?"
אמר לו: "אני מצאתי את העולם בחרובים.
כשם שנטעו אבותיי לי, אטע אף אני לבני".

קטעים לסיים

רבי אלעזר בן עזריה אומר: ...
כל שחכמתו מרבה ממעשיו,
למה הוא דומה,
לאילן שענפיו מרבין ושרשיו מעטין,
והרוח באה ועוקרתו והופכתו על פניו,
שנאמר (ירמיה יז),
"והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבוא טוב
ושכן חררים במדבר ארץ מלחה ולא תשב."
אבל כל שמעשיו מרבין מחכמתו,
למה הוא דומה,
לאילן שענפיו מעטין ושרשיו מרבין,
שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו
אין מזיזין אותו ממקומו,

אתר תנועת אריאל – מאגר הפעולות והצ'ופרים

שנאמר (שם), והיה כעץ שתול על מים
ועל יובל ישלח שרשיו
ולא יראה כי יבא חם,
והיה עלהו רענן, ובשנת בצרת לא ידאג,
ולא ימיש מעשות פרי.
(מסכת אבות, ג', י"ז)

משל, למה הדבר דומה, לאדם שהיה הולך במדבר והיה רעב ועייף וצמא,
ומצא אילן שפירותיו מתוקים, וצילו נאה,
ואמת המים עוברת תחתיו, אכל מפירותיו ושתה ממימיו וישב בצילו,
וכשביקש ללכת אמר: אילן אילן במה אברכך?
אם אומר לך שיהיו פירותיו מתוקים, הרי פירותיך מתוקים!
שיהא צילך נאה, הרי צילך נאה!
שתהא אמת המים עוברת תחתך, הרי אמת המים עוברת תחתך!
אלא יהי רצון שכל נטיעות שנוטעים ממך יהיו כמותך!

"לכל מקום שאני הולך
אני הולך לארץ ישראל"

"קדושה קדושה אני מבקש
קודש הקודשים אני מבקש
קדושה אני מבקש
תנו לי קדושת ארץ ישראל
תנו לי קדושת אהבת ישראל
תנו לי קדושת ארץ ישראל
אהבת ישראל"
(הרב נריה זצ"ל)

ברכת מעין שלוש

ברוך אתה ה', אלקינו מלך העולם,
על המחיה ועל הפללה על הגפן ועל פרי הגפן על העץ ועל פרי העץ
ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבע
מטובה. רחם (נא) ה' אלקינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך. ועל מזבחתך.
ועל היכלך.
ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. והעלנו לתוכה. ושמחנו בבנינה (ונאכל מפריה ונשבע
מטובה) ונברכה עליה בקדשה ובטהרה.
כי אתה ה' טוב ומטיב לכל ונודה לך (ה' אלקינו) על הארץ
ועל המחיה (/ ועל מחיתה ועל כללתה). ועל פרי גפנה. ועל פרותיה.
ברוך אתה אדני, על הארץ
ועל המחיה ועל הפללה. (/ועל מחיתה). ועל פרי גפנה. ועל פרותיה.

יהי רצון שבעבור עריכת סדר זה, ובזכותן של ארבע כוסות ובסגולתן של פירות ארץ ישראל, נזכה
להגשמת כל ערכנו, שכל איש ואשה, שכל עץ ואילן יתנו את פריים המיוחד להם בקהילה ובטבע.
שתתחדש עלינו שנת אילן טובה ושופעת ברכה עד בלי די!